

LAKIALOITE 86/2001 vp

Laki tuloverolain 93 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tuloverolain (1535/1992) 93 § sisältää säännökset ansiotulon hankkimisesta johtuvien matkakustannusten enimmäismääristä ja omavastuuosuudesta. Kyseistä tuloverolain säännöstä koskevalla muutoksella (468/2000) asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten enimmäismääräksi hyväksyttiin 28 000 markkaa vuodessa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät 3 000 markkaa (omavastuuosuus).

Suomi on jaettu työvoimahallinnossa työssäkäyntialueisiin, jotka maaseutualueilla ovat maantieteellisesti varsin laajoja. Työnhakija on velvollinen vastaanottamaan hänelle tarjotun työpaikan jopa yli 100 kilometrin etäisyydeltä asunnostaan. Toisaalta nykyisin työsuhteiden pituus on usein varsin lyhytaikainen, joten asuinkunnan vaihtoa jokaisen työsuhteen alkaessa ei voi edes harkita. Maaseutualueilla julkisen liikenteen käyttö useimmissa tapauksissa on mahdotonta ja ainoaksi työssäkäyntivälineeksi sopii oma auto.

Nykyisten säännösten perusteella työmatkan pituus voisi yhteen suuntaan olla vain n. 57 kilometriä, jotta verottaja hyväksyisi matkakustannukset vähentämättöminä omalla autolla tehtyinä (1,16 mk/km). Jos verovelvollisen työmatka on 100 kilometriä, niin lähes puoli vuotta verovelvollinen joutuu käymään töissä ilman kustannusten vähennysoikeutta.

Matkakustannusten vähennysoikeussäännökset ovat yhtenä syynä työvoiman siirtymiseen pääkaupunkiseudulle ja maamme muihin kasvukeskuksiin sekä maaseudun samanaikaiseen autioitumiseen. Toisaalta ko. säännökset haittaavat joustavan työvoimapolitiikan toteuttamista.

Matkakustannusten vähennysoikeuden laajentamisen lisäksi tulisi myös työssäkäynnin aiheuttaman ns. kakkosasunnon kulut saattaa verotuksessa vähennysoikeuden piiriin niissä tapauksissa, joissa työpaikka on niin kaukana, ettei työmatkan tekeminen onnistu päivittäin varsinaisesta asunnosta.

Matkakustannusten vähennysoikeuden yläraja tulisikin kokonaan poistaa ja hyväksyä ns. kakkosasunnon asuinkustannukset vähennysoikeuden piiriin. Työttömyyskuukausien osalta omavastuuta tulee alentaa 3 000 markasta 1/11 jokaista vuoden työttömyyskuukautta kohti, jolloin lyhytaikaisissa työsuhteissa olevat pääsevät samaan asemaan pitkäaikaisissa työsuhteissa olevien kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 93 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 93 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 468/2000, seuraavasti:

93 §

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuina. Tällaisina menoina pidetään myös asumiskustannuksia, jotka aiheutuvat siitä, että työntekijä joutuu työssäkäynnin vuoksi hankkimaan vaki-

tuisen asuntonsa lisäksi toisen asunnon. Näitä kustannuksia voidaan vähentää vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 3 000 markan suuruisen omavastuuosuuden. Omavastuuosuus vähenee yhdellä yhdestoistaosalla jokaista vuoden työttömyyskuukautta kohden.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2001

Lauri Oinonen /kesk
Hannu Takkula /kesk
Esa Lahtela /sd